

**ÉVADNYITÓ
KONCERT 1.**
Baráti / Keller

2022. SZEPTEMBER 23. 19.30
Zeneakadémia | Nagyterem

**concerto
BUDAPEST**

BARTÓK BÉLA

II. hegedűverseny, BB 117

1. *Allegro non troppo*
2. *Andante tranquillo - Allegro scherzando - Tempo I.*
3. *Allegro molto*

-szünet-

GUSTAV MAHLER

I. (D-dúr, „Titán”) szimfónia

1. *Langsam. Schleppend. Wie ein Naturlaut.*
Im Anfang sehr gemächlich, belebtes Zeitmass
2. *Kräftig bewegt, doch nicht zu schnell.*
Trio: Recht gemächlich
3. *Feierlich und gemessen, ohne zu schleppen*
4. *Stürmisch bewegt*

Közreműködik:

Baráti Kristóf - hegedű

Concerto Budapest

Vezényel:

Keller András

BARÁTI KRISTÓF

A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas Baráti Kristóf túlzás nélkül a világ egyik legismertebb és legkiválóbb hegedűművésze. Venezuelában töltött gyermekkora után a budapesti Zeneakadémián tanult, majd Eduard Wulfsonnál Párizsban, jelenleg a magyar fővárosban él. A világ legnagyobb koncerttermeiben játszott szólístaként olyan zenekarok élén, mint a Los Angeles-i Filharmonikusok, a zürichi Tonhalle Zenekar, vagy a BBC Filharmonikusok. Kamarazenészként is aktív, partnere volt többek közt Kocsis Zoltán, Jean-Efflam Bavouzet vagy Mischa Maisky. Würtz Klárával lemezre vette Beethoven és Brahms összes hegedű-zongora szonátáját, Bach összes szólószonátáját és partitáját tartalmazó szólólemeze nagy nemzetközi siker volt. Baráti a chicagói Stradivari Társaság jóvoltából az 1703-as Lady Harmsworth hegedűn játszik.

KELLER ANDRÁS és a CONCERTO BUDAPEST

A Concerto Budapest több mint egy zenekar, egy különleges szellemi és zenei műhely, ahol az értékteremtés és a szenvedélyes művészi elkötelezettség kimagasló emberi és szakmai színvonallal párosul. Az együttessel rendszeresen fellépő világsztár szólísták, a rendkívül változatos és széles repertoár, mely a klasszikusoktól a romantikusokon és a 20. század szerzőin át a kortárs zenéig ível, eseménnyé teszik előadásait. Egyedi hangzása és játékmódja a zenekar összetéveszthetetlen védjegyévé vált.

Zeneigazgatója és első karmestere a Kossuth-díjas Keller András. A világszeretete ismert Keller Quartet alapítója tizenöt éve vette át a zenekar irányítását, amely abban az évben, 2007-ben ünnepelte megalakulásának századik évfordulóját. A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnemesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjeléz.

TISZTELT KÖZÖNSÉGÜNK!

Az idei évadban szeretnénk a koncertjeinken elhangzó műveket és alkotókat még közelebb hozni Önökhöz, ezért a Concerto Budapest műsorfűzetei megújultak. Felkértük a Baráti Társaságunk néhány zenerajongó és a klasszikus zenei koncertek törzsközönségéhez tartozó tagját, hogy személyes reflexióikat és zenetörténeti ismereteiket egyesítve ajánlókat fogalmazzanak meg. Szerzőink között szerepelnek olyan barátaink, akik maguk is aktívan részt vesznek a zenei életben, mások pedig civil foglalkozásuk mellett a szabadidejüket töltik évtizedek óta rendszeresen a hangversenytermekben. Érdekességeket, egyéni értelmezéseket és emlékeket egyaránt megemlítenek programajánlójukban. Fogadják szeretettel ezeket a személyes hangvételű műismertetőket.

BARTÓK Béla II. hegedűverseny, BB 117

**Körner
Tamás**

A Concerto Budapest felkérését elfogadva megkaptam az első feladatot: Bartók II. hegedűversenyét, ez nyitja a mai hangversenyt. Erről rögtön eszembe jut, hogy gyerekkoromban (rég volt sajnos) Bartók darabokat csak a szünet előtt lehetett hallani. Hogy miért? Ha a második részbe tették volna, a közönség fele elment volna a szünetben. Még művelt polgári családokban is, ha a komolyzenére terelődött a szó, elhangzott, hogy „imádom a komolyzenét, de Bartók nekem már sok...” A Concertót, a Divertimentót, a 3. zongoraversenyt még csak tolerálták, de kb. itt volt a határ. A Hegedűverseny valahol félúton volt, értették is, nem is, szerették is, nem is. Hegedűversenyt írok, sorszám nélkül, hiszen akkor még csak a ma elhangzó darabot ismertük, a fiatalkori, Geyer Stefinek irt, ma 1. sorszámot viselő versenymű még címzettje fiókjában rejtőzött Svájcban, ott 1958-ban, nálunk 1960-ban mutatták csak be.

Minden rangos szólistának vannak emblemikus darabjai, amelyekkel tökéletesen tud azonosulni, amelyekkel pályája során szinte egybeforr. Baráti Kristófnál autentikusabb előadója ma aligha van a világon Bartók versenyműveinek. Elfogult vagyok persze, de nemcsak én gondolom így, London, Moszkva vagy Chicago koncertrendezői és közönsége is. Régi vita a komolyzene világában, jobban játszik-e egy francia zenekar Ravelt, mint egy angol, egy angol Brittent, mint egy olasz. Nem hiszek benne, a törésvonal a jó és rossz zenekarok között van, bár Johann Strausst hallgatva nekem is eszembe jut, hogy azt a fajta gemütlichkeitet, amely darabjait áthatja, a bécsiek értik-érik igazán. Baráti nem azért, pontosabban nemcsak azért játssza fantasztikusan Bartókot, mert magyar lévén vérében van a bartóki zene még a legelvontabb művekben is fel-felbukkanó magyar(os) jellege, hanem mert nagy művész.

Gustav MAHLER I. (D-dúr, „Titán”) szimfónia

Holtzer
Péter

Nem muzsikusszaládban nőttem fel, sajnos nem tanultam hangszeren játszani, és bár énekeltem gyermekkórusban, mégis csak ifjúkoromban, 30+ évvel ezelőtt kezdett el igazán elhatalmasodni rajtam a klasszikusok intenzív hallgatása és a koncertjárás. Ebben rengeteget köszönhetek éppen Mahlernek és a Titánnak. Bár a Hunyadi téren voltam gyerek, és állandó célpont volt a Zeneakadémiától is csak egy ugrásra működő Mosoly cukrászda, amelytől még egy lépés az emléktáblával jelzett ház, ahol operaigazgatói éveiben Mahler lakott 1888 és 1891 között, mégsem tudtam, ki volt ő és mit kell tudni róla.

Aztán egyszer, „véletlenül”, már fogalmam sincs milyen impulzusra, és hogy kinek az előadására, de jegyet vettem Mahler 1. szimfóniájára ide, az Akadémia Nagytermébe. Majd teljesen elvarázsolva hagytam el az épületet – annyi teljesen szokatlant, érdekeset, vicceset, és nagyszerű muzsikát hallottam. Mára persze rengetegszer láttam és hallottam az összes Mahler szimfóniát (és dalciklusait, más műveit) itthon és nem csak itthon, otthon várnak nyilván a lemezek. Az igazán elszántaknak hadd ajánljam Fülöp Péter elképesztő Mahler-gyűjteményét a BMC-ben – ami ott nincs meg, az nagyjából nem is létezik. Már tudom, hogy János bácsi megjelenése a harmadik tételben egyáltalán nem egyedi az életműben. Hallgatom a Titánban is Mahler másból megírt dalait, szöveg nélkül. Mindig előre készülök nagy izgalommal a zárótétel nyitó három percére, ami számomra a zeneirodalom egyik legdöbbenetesebb felütése: meg arra, hogy a tétel és a szimfónia végén ma is látom-e a kürtöket, a rezeket felállva szárnyalni.

A Titánt Budapestre költözése előtt írta, és 1889-ben Budapesten mutatta be Mahler. Az Opera igazgatójaként – a Pesti Vigadóban. Akkor nem fogadta nagy siker, nemigen értették és értékelték a derék magyar koncertlátogatók. Mint ahogy Mahlert magát sem, két és fél év után távozott. Így megy ez.

Említettem már vajon, hogy 25 éve, az esküvőnkön is megszólalt egy Mahler-dallam, a viszonylag keveset játszott VII. szimfónia egyik Nachtmusik-tételének eleje? Ennyit tesz egy „véletlen” koncertlátogatás.

Nagyon örülök, hogy így kezdődik az évad. Keller András 15 éve, 2007 szeptemberében vette át a Concerto Budapest vezetését, azóta számos kitűnő Mahler-előadást hallhattunk már Andrással és a zenekarral. Biztosan a mai sem lesz kivétel.

FRIDAY 23 SEPTEMBER 2022 19:30

LISZT ACADEMY, GRAND HALL

SEASON OPENING CONCERT 1

Baráti / Keller

BARTÓK: Violin Concerto No. 2, BB 117

MAHLER: Symphony No. 1 in D major 'Titan'

Kristóf Baráti violin

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **András Keller**

"Frantic love! And if it is not, what else as these / several sounds and changes, / this own killer ancient-element / death and resurrection." These lines mark the start of Zoltán Jékely's poem *While Listening to Bartók's Second Violin Concerto*, and if we perhaps cannot completely identify this concerto as the 'wild male wonder' our fascination with it is certainly something we have in common with that of the abovementioned poet. Of course, during Bartók's life the composition, written with violinist Zoltán Székely in mind and dedicated to him, was not numbered: this was simply the Violin Concerto right up until the second half of the 1950s when his earlier concerto composed for Stefi Geyer, who did not reciprocate the love the composer felt for the artist, became known. Whereas the second violin concerto with solo by Kristóf Baráti took half a decade to reach a Budapest audience after its premiere in Amsterdam in 1939, the second work of this season opening concert under the baton of András Keller, Gustav Mahler's *Symphony No. 1*, was actually given its world debut in Budapest. The latter fact is a matter of pride for Hungarian music despite the poor reception the work, later given the sobriquet 'Titan', received in the capital in November 1889.

concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

ZENEAKADÉMIA
ALÁBÍTTA 1875

